

Els autònoms, en crisi

-Octubre 2008-

CTAC-UGT de Catalunya

1. La situació dels treballadors per compte propi davant la crisi

La crisi econòmica està passant factura a diferents sectors, afecta aquells on majoritàriament hi ha treballadors autònoms. Dels 6.000 autònoms enquestats per la CTAC-UGT de Catalunya, el **86% considera que la seva situació econòmica és greu o molt greu**.

D'aquestes enquestes es poden extreure dos punts clau com a causa d'aquesta situació crítica. En primer lloc, la **retallada de les línies de crèdit**, que tenalla les possibilitats emprenedores dels treballadors per compte propi. El **78% dels enquestats reconeix que fins al moment havia finançat la seva activitat mitjançant alguna modalitat creditícia**, com pòlisses de crèdit, descomptes de pagarés, etc. L'**import mitjà** d'aquestes pòlisses se situa **entorn dels 30.000 euros**. Amb l'actual situació de crisi financera i el tancament de l'aixeta del crèdit per part de les entitats financeres, l'**import de les pòlisses de crèdit s'ha vist reduït en un 60%**. És a dir, que si fins ara els autònoms podien demanar crèdit per un valor de 30.000 euros de mitjana per al desenvolupament de la seva activitat laboral, ara el crèdit es redueix a 18.000 euros.

Aquest és un dels principals motius pels quals molts autònoms s'han vist obligats a abandonar la seva activitat d'autoocupació. Però, el daltabaix del sistema creditici no només comporta la pèrdua de llocs de treball per compte propi. La manca de finançament per iniciar noves activitats fa que Catalunya perdi pistonada com a principal motor emprenedor de l'Estat. Així, **a Catalunya s'han destruït pràcticament 7.500 llocs de treball per compte propi en sis mesos (d'abril a setembre)**. Si tenim en compte que durant el mateix període a l'Estat s'han esvaït 38.817 llocs de treball per compte propi, aquesta xifra representa un **20% del total estatal**.

Però, la situació tendeix a agreujar-se. La manca de crèdit i finançament per a l'autoocupació se suma a l'augment de la **morositat** per oferir-nos un panorama desolador de l'autoocupació a Catalunya. L'estudi elaborat per la CTAC-UGT de Catalunya destaca que **7 de cada 10 autònoms enquestats admet que en els darrers 9 mesos han vist incrementats els impagaments o han tingut dificultats per realitzar els cobraments pendents**.

Totes aquestes xifres comporten l'accelerada pèrdua de l'autoocupació a Catalunya, més accentuada que la d'altres competidores directes.

2008	Catalunya	Madrid	Andalusia	País Valencià
Gener	593.610	385.803	504.835	372.333
Febrer	594.620	387.665	507.050	373.341
Març	595.794	389.333	508.946	374.331
Abril	595.542	390.141	508.810	372.782
Maig	595.725	390.312	508.872	372.902
Juny	594.919	389.535	509.046	372.306
Juliol	593.512	388.314	508.275	370.958
Agost	589.711	385.568	505.484	368.328
Setembre	588.127	385.218	503.791	366.126

La CTAC-UGT de Catalunya preveu que abans de final d'any el Règim Especial de Treballadors Autònoms pot perdre a Catalunya més de 20.000 treballadors per compte propi més.

2. El perfil dels treballadors autònoms a Catalunya (juny 2008)

A final de juny, Catalunya comptava amb 597.504 afiliats per compte propi a la Seguretat Social (596.924 en el Règim Especial de Treballadors Autònoms – RETA), que representen el 17,4% del total estatal. D'aquests, 367.644 són **autònoms pròpiament dits**, és a dir, que no estan integrats a cap societat mercantil, cooperativa o altres entitats societàries, ni són col·laboradors familiars ni estan registrats com a part d'algun col·lectiu especial de treballadors. Els autònoms pròpiament dits són el 16,6% del total dels treballadors per compte propi a Catalunya.

El perfil de l'autònom a Catalunya (a data de 31 de juny de 2008) és el següent:

Per sectors d'activitats:

Sector	Nombre autònoms	% del total
Serveis	253.920	69,1%
Construcció	61.251	16,7%
Agricultura	27.187	7,4%
Indústria	25.286	6,9%

Per situació professional:

Situació professional	Nombre autònoms	% del total
Sense assalariats	297.217	80,8%
Amb assalariats	70.427	19,2%
Sense pluriactivitat	348.663	94,8%
Amb pluriactivitat	18.981	5,2%

Per sexe:

Sexe	Nombre autònoms	% del total
Homes	253.763	69%
Dones	113.881	31%

Per edat:

Edat	Nombre autònoms	% del total
Menys de 25 anys	7.441	2%
De 25 a 39 anys	114.037	31%
De 40 a 54 anys	154.345	42%
55 o més anys	91.821	25%

Per nacionalitat:

Nacionalitat	Nombre autònoms	% del total
Espanyols	338.700	92,1%
Estrangers	28.944	7,9%

Per antiguitat en el negoci:

Antiguitat	Nombre autònoms	% del total
Menys de 6 mesos	21.175	5,8%
De 6 a 11 mesos	38.078	10,4%
D'1 a 3 anys	58.442	15,9%
De 3 a 5 anys	38.605	10,5%
Més de 5 anys	211.344	57,5%

3. El perfil de l'autònom català en crisi

Els serveis i la construcció són els dos sectors que més han patit la crisi econòmica. Són els dos sectors on més es concentra l'autoocupació a Catalunya.

El perfil de l'autònom més afectat per la crisi a Catalunya respon a una persona:

- Autòctona.
- Home.
- D'entre 35 i 50 anys.
- Treballa en el sector de la construcció o en el de serveis.
- Fa almenys 5 anys que exerceix la seva activitat actual.
- Nivell de formació: estudis bàsics.

4. Propostes de la CTAC-UGT de Catalunya

* Pla de rescat per als Autònoms:

- Mesures efectives d'accés a crèdit (ICF, ICO) per introduir liquiditat en l'àmbit financer del treballador per compte propi.
- Millorar les condicions d'accés al crèdit.
- Incentius fiscals: baixades dels tipus d'interès en inversió per a l'autoocupació.
- Desenvolupament de la Llei de l'Estatut del Treball Autònom.

* Propostes per als autònoms catalans:

- Creació del Consell Català del Treball Autònom com a àmbit d'interlocució de les entitats d'autònoms amb el Govern de Catalunya.
- Desenvolupament del Títol V de la LETA en Foment i Promoció del Treball Autònom.
- Potenciació Pla Inicia (increment despeses en època de desocupació).
- Posada en marxa de les mesures d'assistència tècnica a l'autònom.
- Millora de la formació i el reciclatge dels treballadors autònoms.
- Disseny de mesures específiques que permetin l'adaptabilitat en el sector.

